

**ВСП «КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ КОМП'ЮТЕРНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОНОМІКИ**

НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

**ІНСТРУКЦІЯ № 6
З ОХОРОНИ ПРАЦІ
ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ПРИ РОБОТІ У НАВЧАЛЬНИХ ЛАБОРАТОРІЯХ
КОЛЕДЖУ**

Київ - 2023 р.

ВСП «КИЇВСЬКИЙ КОЛЕДЖ КОМП'ЮТЕРНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОНОМІКИ
НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ ВСП КФКТЕ НАУ
29 грудня 2023 р. № 138/АГП

**ІСТРУКЦІЯ № 6
З ОХОРОНИ ПРАЦІ
ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ПРИ РОБОТІ У НАВЧАЛЬНИХ ЛАБОРАТОРІЯХ
КОЛЕДЖУ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. До роботи у навчальних лабораторіях коледжу допускаються працівники коледжу, які пройшли інструктаж з охорони праці та здали залік на знання цієї інструкції. Відомості про проходження інструктажу з охорони праці при виконанні виробничих робіт, проведенні лабораторних робіт, керівництво гуртками технічної творчості, керівництво курсовими або дипломними роботами з виготовленням і іншими роботами з методичного та матеріального забезпечення навчальної лабораторії, ВЦК, коледжу заносяться до журналу інструктажу з охорони праці в навчальних лабораторіях з особистим підписом інструктованого. Повторний інструктаж проводиться через 6 місяців після попереднього.

1.2. Результати заліку заносяться до спеціальних журналів інструктажів з охорони праці в лабораторіях, де кожний працівник особисто ставить свій підпис.

1.3. У навчальних лабораторіях дотримуватись правил внутрішнього розпорядку коледжу.

1.4. Дотримуватись правил електробезпеки тому, що живлення навчальних лабораторій здійснюється від 3-х фазної мережі змінного струму 380 В 50 Гц. На робочих місцях і лабораторних столах підключена однофазна напруга змінного струму 220 В 50 Гц.

1.5. Наступний інструктаж проводиться через шість місяців з моменту проведення передуючого.

1.6. У разі порушення вимог охорони праці, передбачених цією інструкцією, працівники навчальних лабораторій коледжу несуть відповідальність, передбачену чинним законодавством України, а інструктаж з охорони праці в навчальних лабораторіях проводиться позапланово!

1.7. Працівники навчальних лабораторій коледжу, при виконанні робіт в навчальних лабораторіях, зобов'язані: – дотримуватись правил електробезпеки

тому, що вимірювальні прилади, які використовуються в навчальній лабораторії живляться від мережі 220 В. 50 Гц. змінного струму.

- дотримуватись правил користування слюсарними та свердлильними пристроями;

- дотримуватись правил протипожежної безпеки, які викладені в інструкції з пожежної безпеки коледжу;

- доповідати негайно про виявлені пошкодження приладів чи обладнання завідувачу навчальної лабораторії;

- вивчити, знати та вміти надавати домедичну допомогу потерпілому від електричного струму чи отримавшому травму;

- до навчальних лабораторій забороняється заносити вибухові речовини та речовини, які легко займаються;

- у випадку отримання травми, доповідати завідувачу навчальної лабораторії.

1.8. Кожен працівник навчальних лабораторій коледжу зобов'язаний знати і вміти надати домедичну допомогу потерпілому від нещасного випадку.

1.9. Дотримуйтесь правил особистої гігієни. Дотримуйтесь чистоти і порядку в навчальних лабораторіях.

1.10. Викладачі, які проводять лабораторні роботи повинні:

- знати специфіку кожного робочого місця;

- розробляти та оновлювати методичну та матеріальну базу навчальної лабораторії;

- керувати ходом виконання лабораторних робіт і дотримання вимог охорони праці, електробезпеки і протипожежної безпеки;

- не залишати здобувачів освіти без нагляду при виконанні роботи.

1.11. Відповідальною особою за дотримання вимог охорони праці в навчальній лабораторії є завідувач навчальної лабораторії, а під час проведення лабораторних робіт, роботи гуртка технічної творчості, робіт по курсовому та дипломному виготовленню безпосередню відповідальність за дотримання вимог з охорони праці, електробезпеки, протипожежної безпеки, безпечної роботи здобувачів освіти несе викладач, що проводить роботи.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Працівникам навчальних лабораторій коледжу перед початком роботи ретельно оглянути стан робочого місця: прилади, обладнання, джерела живлення, матеріал, інструмент, з'єднувальні та сигнальні провідники, захисні засоби, які передбачені для виконання поставленої мети.

2.2. Усі прилади та обладнання не повинні мати пошкоджень електроізоляції струмонесучих провідників. З'єднання з первинним джерелом живлення повинно мати штекер під клему.

2.3. Вимірювальна апаратура, джерела живлення та інше обладнання, яке з'єднане з мережею змінного струму 220 В, повинно бути надійно заземлене.

2.4. Перед тим, як дозволити здобувачу освіти ввімкнути джерело живлення працівнику навчальної лабораторії необхідно перевірити:

- правильність з'єднання всіх електричних мереж;

– надійність контактів в місцях з'єднання кабелів та провідників.

2.5. Слюсарний інструмент повинен мати надійно закріплені ручки, не повинен мати сколів, наклепів, заусенців, інших пошкоджень.

2.7. Робоче місце необхідно облаштувати таким чином, щоб забезпечити вільний доступ до усіх вимикачів та приладів.

2.8. На робочому місці не повинні розміщуватися сторонні предмети, які не мають відношення до виконуємої роботи.

2.9. Робоче місце необхідно компонувати правильно і на ньому повинна дотримуватись чистота та порядок.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

3.1. Працівники навчальних лабораторій повинні виконувати особисто та вимагати від здобувачів освіти, щоб регулювання та налагодження макетів під напругою здійснювалось інструментом з ізольованими ручками однією рукою, друга рука в цей момент не торкалась корпусів приладів або макетів та їх заземлення.

3.2. Вмикати та перемикати живлення на щитку, маніпулювати ручками макетів та приладів повинна одна людина (за виключенням особливих випадків).

3.3. Замінювати деталі в апаратурі і макеті можна тільки після повного виключення схеми та джерела живлення.

3.4. Виконуйте тільки доручену вам роботу в межах опису інструкції експлуатації приладів.

3.5. Не торкайтесь руками деталей, клем, струмоведучих ділянок схем та приладів, які знаходяться під напругою.

3.6. Про усі несправності приладів та обладнання доповідайте керівнику гуртка, завідувачу навчальної лабораторії, попередньо виключивши несправний прилад.

3.7. Не допускається виконувати роботу на несправному обладнанні, приладах та пристосуваннях.

3.8. Після виконання здобувачем освіти роботи керівник повинен перевірити результати його праці і прослідкувати за відключенням електроживлення і наведення порядку на робочому місці.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Відключити сигнальні кабелі від приладів та макету.

4.2. Вимкнути макет та прилади.

4.3. Навести порядок на робочому місці.

4.4. Залишати робоче місце і навчальну лабораторію, – тільки з дозволу завідувача навчальної лабораторії.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

– При виникненні аварійної ситуації негайно виключити напругу живлення.

- Сповістити завідувача навчальної лабораторії про аварію.
- Виконувати усі його рекомендації.

5.1. ПЕРША ДОПОМОГА ПРИ ЕЛЕКТРОТРАВМАХ:

- не втрачаючи жодної секунди, необхідно звільнити потерпілого від струму, забезпечити попередньо власну безпеку;
- викликати лікаря;
- покласти людину, що потерпіла, на тверду поверхню і оглядом визначити її стан, якщо потерпілий не подає ознак свідомості, то потрібно привести його в свідомість, дати йому понюхати нашатирний спирт, а при відсутності спирту збризнути обличчя постраждалого водою;
- якщо потерпілий погано дихає (зрідка, судомно) або відсутні дихання, серцебиття і пульс, а больові подразники не викликають ніякої реакції, зіниці очей розширені, то необхідно робити штучне дихання та масаж серця, не зупиняючись до приходу лікаря.

ПОРЯДОК ДІЇ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ШТУЧНОГО ДИХАННЯ:

Штучне дихання потрібно робити за способом " рот в рот" або " рот в ніс".

- для штучного дихання потерпілого кладуть на спину на жорстку поверхню (підлога, стіл і т.п.), розстібають пояс, комірець та інше, що заважає диханню;
- ставши на коліна, той, хто надає допомогу, закидає голову потерпілого назад, очищає рот від слизу і можливих сторонніх предметів;
- зробивши глибокий вдих, той, хто надає допомогу щільно притуляє через носовик свій рот до рота потерпілого, затуляє йому ніс і вдуває повітря в рот потерпілого і так повторює 10-12 видихів на хвилину до повного встановлення його дихання або прибуття лікаря (при наявності спеціальної трубки повітря можна вдувати через неї);
- одночасно з штучним диханням для підтримки кровообігу проводиться непрямий масаж серця;
- для цього друга людина, надаючи допомогу, стає на коліна з лівого боку від потерпілого, накладає руку на другу руку і ритмічно, 50-60 поштовхів на хвилину, натискає на нижню третину лівої частини грудей потерпілого, притискаючи її на 3-4 см. ближче до хребта. Дії надаючих допомогу повинні бути узгоджені;
- вдування повітря та зовнішній масаж серця повинні проводитись почергово, тобто одна людина вдуває повітря, а в паузи, коли у постраждалого проходить пасивний видих, друга людина натискає на грудну клітку;
- таким чином можна викликати у постраждалого самостійне дихання та роботу серця або підтримати його життєздатність декілька годин до прибуття лікаря.

5.2. ПЕРША ДОПОМОГА ПРИ МЕХАНІЧНИХ ТРАВМАХ:

- при забитті прикласти холодний компрес на травмовану ділянку. При необхідності - звернутися до лікаря;
- при розтягненні зв'язок покласти тугу пов'язку на місце пошкодження;
- при вивихах та переломах забезпечити фіксацію кінцівок та повний спокій потерпілого до прибуття лікаря;
- при пошкодженні шкіри покласти стерильну пов'язку та звернутися до лікаря.

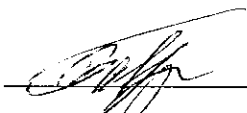
6. У разі виникнення пожежі дії працівників мають бути спрямовані на створення безпеки для здобувачів освіти, а саме:

- негайно вимкнути електромережу і повідомити пожежну частину по телефону на № 101;
- сповістити про пожежу адміністрацію закладу освіти ;
- провести рятування та евакуацію згідно з планом евакуації;
- діяти чітко, без метушні, запобігати проявам паніки;
- вжити заходів щодо гасіння пожежі наявними засобами пожежогасіння.

Після цього надати домедичну допомогу постраждалим. Вогнегасник повинен бути біля дверей і мати вільний доступ, повинен бути ящик з піском.

Завідувач навчальної лабораторії Василь КОЗІНСЬКИЙ

УЗГОДЖЕНО:

Інженер з охорони праці Володимир ГАВРИЛОВ

Заступник директора з НВир Василь МИХАЛЕВИЧ